O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
A.A.Elmurodov
2025 yil "29" 08

IQTISODIY TA’LIMOTLAR TARIXI

FANI BO‘YICHA

SILLABUS

Kechki ta‘lim shakli uchun

Bilim sohasi:	400000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	410000 – Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	60410100–Iqtisodiyot
	60410200 – Buxgalteriya hisobi

Samarqand-2025

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot fakulteti
60310100– Iqtisodiyot, 60410200 –
Buxgalteriya hisobi ta'lim yo'nalishlari

Fan nomi:	*Iqtisodiy ta'limotlar tarixi*
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ITT1105
Yil:	2025-2026
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	Kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	16
Amaliy mashg'ulotlar	–
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	32
Mustaqil ta'lim	102
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda ayrim shaxslar, ijtimoiy guruhlar yoki umumjamiyat manfaatlarini ifodalovchi iqtisodiy fikr, qarash, g'oya, nazariya va ta'limotlarning shakllanishi, rivojlanishi, yemirilishi va almashinuvining tarixiy jarayoni bo'yicha bilim va ko'nikmani hosil qilishdir.
Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Iqtisodiyot nazariyasi
2.	Tarix
3.	Falsafa
4.	Sotsiologiya
Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Ijtimoiy guruhlar yoki umumjamiyat manfaatlarini ifodalovchi iqtisodiy fikr, qarash, g'oya, nazariya va ta'limotlarning shakllanishi, rivojlanishi, yemirilishi va almashinuvining tarixiy jarayoni haqida bilimlarga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Ilmiy davrlash prinsiplari (tamoyillari), boshqa ijtimoiy-gumanitar fanlar (falsafa, iqtisodiyot nazariyasi, xalq xo'jaligi tarixi, ekonomiks) bilan chambarchas bog'liqligi haqida bilishlari kerak;
TN3	Yangicha ijobiy fikrlash, umumiy iqtisodiy madaniyatni tarbiyalash, fan muammolari, dogmatik va zamonakashlik asosida yondashishning oldini olish, iqtisodiy g'oyalarni haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2025 yil 28 08 dagi 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i	Sh. Qurbanov
Fakultet dekani	A.Alikulov
Kafedra mudiri v.b.	N.A.Rajabov
Tuzuvchilar	I.Salamov R.Kudratov Sh.Nurmanov

qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;

- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo‘yicha berilgan savollarga to‘g’ri javob bera olsa;
- fan bo‘yicha konspektini puxta shakllantirgan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meъyoriy xujjatlarni o‘zlashtirgan bo‘lsa.

d) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo‘lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa;
- bayon qilish ravon bo‘lmasa;
- fan bo‘yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo‘yicha matn puxta shakllantirilmagan bo‘lsa.

e) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo‘yicha mashg’ulotlarga tayorgarlik ko‘rilmagan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha mashg’ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo‘lmasa;
- fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo‘yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilgan bo‘lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o‘qituvchisi haqida ma’lumot

Mualliflar:	**I.Salamov**– SamDVMCHBU, “Iqtisodiyot va menejment” kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi **R.Kudratov** – SamDVMCHBU, “Iqtisodiyot va menejment” kafedrasi katta o‘qituvchisi, iqtisodiyot fanlari nomzodi **Sh.Nurmanov**– SamDVMCHBU,“Iqtisodiyot va menejment” kafedrasi assistenti
E-mail:	nurmanov4730@gmail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “Iqtisodiyot va menejment” kafedrasi
Taqrizchilar:	**K.J.Mirzayev** - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Raqamli iqtisodiyot” kafedrasi mudiri, i.f.d., professor. **M.Sh.Mardonov** -Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Buxgalteriya hisobi, soliq va moliya” kafedrasi dotsenti, i.f.b.f.d.(PhD)

Mazkur Sillabus “ Iqtisodiyot va menejment” kafedrasining 2025 yil “26” 08 dagi 1 sonli yig‘ilishi bayoni bilan ma’qullangan.

TN4	Talabalar siyosiy iqtisod va iqtisodiyotning tarixiy muhim bosqichlarini va tushunchalarini bilishi kerak;
	Ko‘nikmalar jihatidan:
TN5	Iqtisodiy tarixning ba’zi epizodlariga duch kelishadi, chunki o‘tmishda iqtisodiyotda nimalar sodir bo‘layotgani haqidagi tushunchalarga ega bo‘lish;
TN6	Iqtisodiy tafakkurning turli oqimlarini va iqtisodiy ta’limotlar tarixiga ta’sir ko‘rsatgan ba’zi shaxslarni farqlay oladi;
TN7	Talabalar siyosiy iqtisod va iqtisodiyotning tarixiy muhim maqolalari va tushunchalarini tushunisb ularga baho bera oladi;
TN8	Odamlarning real va pul iqtisodiyoti haqidagi tasavvurlarini bayon eta oladi;
Fan mazmuni	
Mashg‘ulotlar shakli: ma’ruza (M)	
M1	“Iqtisodiy ta’limotlar tarixi” fanining predmeti
M2	Qadimgi dunyo, feodal jamiyati iqtisodiy ta’limotlari
M3	O‘rta asr iqtisodiy qarashlari
M4	A.Temur va temuriylar davridagi iqtisodiy qarashlar
M5	Merkantilizm iqtisodiy ta’limoti
M6	Klassik maktabning vujudga kelishi,rivojlanishi va uning yakunlanishi
M7	Marjinalizm iqtisodiy ta’limoti.
M8	Monetarizm va neoliberalizm. Institutsionalizm.
Mashg‘ulotlar shakli: seminar mashg‘ulotlar (S)	
A1	“Iqtisodiy ta’limotlar tarixi” fanining predmeti va o‘rganish usullari.
A2	Qadimgi dunyo iqtisodiy ta’limotlari
A3	O‘rta Osiyo mutaffakirlari iqtisodiy g‘oyalari
A4	A.Temur va temuriylar davridagi iqtisodiy qarashlar.
A5	Merkantilizm iqtisodiy ta’limoti.
A6	Klassik maktablarning vujudga kelishi va uning vakillarining iqtisodiy qarashlari
A7	Marjinalizm iqtisodiy ta’limoti.
A8	Neoklassik iqtisodiy maktab qarashlari.
A9	Kembrij maktabi yoki yangi klassik (neoklassik) yo‘nalishi.
A10	Jon Meynard Keyns ta’limoti va keynschilik
A11	Monetarizm asosiy xususiyatlari, evolyusiyasi.
A12	Neoliberalizmning asosiy xususiyatlari, evolyusiyasi.
A13	Institutsionalizmning asosiy xususiyatlari, evolyusiyasi.
A14	Nomukammal bozor ta’limotlari.
A15	XIX asr boshlarida hayosiy sotsializm vujudga kelishining shart-sharoitlari va uning umumiy xarakteristikasi.
A16	Marksizm vujudga kelishining tarixiy shart-sharoitlari, mulk shakllarining tadqiqoti.
Mashg‘ulotlar shakli: Mustaqil ta’lim (MT)	
MT1	G‘oyalar kuchi.

MT2	G'oyalar ta'limoti tarixi.	3
MT3	Iqtisodiy g'oyalar tarixi.	3
MT4	Sivilizatsiyalarning vujudga kelishi.	3
MT5	Qadimiy g'oyalar. Qadimiy dinlar.	3
MT6	Yunon faylasuflari: Gomer, Ksenofont, Suqrot.	3
MT7	Aristotelning iqtisodiy qaydlari. Aristotelning xususiy mulk to'g'risida g'oyalari.	3
MT8	Temuriylar davrigacha bo'lgan iqtisodiy g'oyalar.	3
MT9	Temuriylar davridagi iqtisodiy g'oyalar va iqtisodiy siyosat.	3
MT10	Temur va temuriylar davridagi iqtisodiy siyosatning hozirgi davr uchun ahamiyati.	3
MT11	Boylik, yetishmovchilik va mo'l-ko'lchilik. Uning echimlari va yo'nalishlari.	3
MT12	Xususiy va xo'jalik mulki.	3
MT13	Savdo va xususiy mulk.	3
MT14	Zamonaviy davrning boshlanishi.	3
MT15	Pul va savdo munosabatlari.	3
MT16	Ijtimoiy va iqtisodiy masalalarda ta'minot masalasi.	3
MT17	Siyosiy iqtisodning yuzaga kelishi.	3
MT18	Taniqli merkantalistlar.	3
MT19	Pul nazariyasi.	4
MT20	U.Petti g'oyalari. U.Petti: xalqlar boyligi konsepsiyasi.	4
MT21	Kantellion g'oyalari va qarashlari.	4
MT22	A.Smit hayoti va ijodi hamda g'oyalari.	4
MT23	Klassik iqtisodning yuzaga kelishi.	4
MT24	Rikardo, Maltus va Xyum ta'limoti.	4
MT25	Keynsning hayoti va ijodi. Keynsning iqtisodiy qarashlari.	4
MT26	O'tish davri interpretatsiyasi.	4
MT27	Iqtisodiy modellar bo'yicha mukofotlanganlar	4
MT28	Nobel mukofoti laureatlari ilmiy ishlarining ahamiyati	4
MT29	O'zbekiston Respublikasida bozor munosabatlariga o'tishning xususiyatlari	4
MT30	O'zbekiston Respublikasinining taraqqiyot strategiyasi va uning ahamiyati.	4
Jami:		**102**

Asosiy adabiyotlar	
1.	Tashmatov SH., Asatullaev X., Allaberganov Z. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. Darslik. –T.: Iqtisod-moliya, 2019.
2.	Sh.Tashmatov, N.I.Xasanxonova: - Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. O'quv qo'llanma T.: " IQTISODIYOT DUNYOSI" , 2020.
3.	O'lmasov A., Vahobov A. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. - Toshkent: "Iqtisod-Moliya", 2014.
4.	Синелник Л.В. История экономических учений: Учебное пособие. М.: КНОРУС, 2014
5.	Bo Sandelin, Hans-Michael Trautwein, Richard Wundrak. A Short History of Economic Thought. Third edition. New York, NY 2014.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. -Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. -52 bet.
2	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. -Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
3	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil.-416 bet.
4	Tashmatov SH., Xasanxonova N. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, 2019.
5	Tashmatov SH., Xasanxonova N. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisod-moliya, 2019.
6	Shodmonov Sh. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. - Toshkent: "Iqtisod-moliya" nashriyoti, 2020.
7	Ядгаров Я.С. История экономических учений: Учебник. - 4-э изд. М.: ИНФРА-М, 2014.
Axborot manbaalari	
1.	www.gov.uz.
2	www.lex.uz.
3	www.mf.uz.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning moxiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meъyoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon